Mr. DIRK DONKER CURTIUS *over het ontwerp van kieswet.*

V.

Het grondbeginsel van het burgerzinnig kiesstelsel is, gelijk men ziet, alléén zij kunnen kiezers zijn die »*belang* hebben bij de handhaving van eigendom, rust en orde" en alleen *zij* hebben belang bij de handhaving van eigendom, rust en orde, die tweemaal vijfmaal het ondersteld gemiddeld belasting-bedrag van de vijf onderstelde leden van hun ondersteld huisgezin betalen. Deze theorie van *belang* dunkt ons èn onwaar èn gevaarlijk. *Onwaar*, omdat in eenen goed georganiseerden staat elk burger belang heeft bij de handhaving van eigendom, rust en orde. *Gevaarlijk*, omdat men, door aldus de natie in twee deelen te scheiden: burgers die belang hebben, dat eigendom, rust en orde gehandhaafd worde, en burgers die *geen* belang hebben bij de handhaving van eigendom, rust en orde, — misschien wel belang bij het tegendeel, — het vermoeden schijnt te wettigen, dat de staat en de maatschappij inderdaad slecht georganiseerd zijn; dat de natie in twee groote, elkander vijandig tegenoverstaande, klassen, de heerschende en de dienstbare, gesplitst is, van welke de eerste alle eigendom, rust en orde zich bij uitsluiting toeëigent, en de andere als het ware buiten de wet en buiten de gemeenschap sluit. *Gevaarlijk*, omdat men, door aldus het voornaamste regt van staatsburgerschap, op een geheel egoïstisch beginsel te vestigen — *ik ben kiezer omdat* IK *er belang bij heb, dat* MIJN *eigendom gehandhaafd,* MIJNE *rust verzekerd en deze orde van zaken die* MIJ *mijne voorregten waarborgt, in stand gehouden worde* — het gansche constitutioneele stelsel, medewerking van allen tot het gemeene huishouden, in zijn wezen miskent en verkracht. Het grondbeginsel van de constitutioneele regering is, dat het geheele land, de gansche gemeente één ligchaam is, dat één gemeenschappelijk belang heeft, tot welks behartiging en bevordering allen moeten medewerken. Wanneer de wet niet terstond aan alle burgers hetzelfde aandeel geeft, of allen gelijktijdig tot dezelfde zamenwerking oproept, dan is dit niet, omdat zij aanneemt dat die burgers bij het gemeene huishouden geen belang hebben, of omdat zij die burgers van de gemeenschap wil uitsluiten, maar eenvoudig omdat speciale redenen het onmogelijk maken, in één oogenblik alle leden van het gezin mondig te verklaren. Allen hebben hetzelfde *belang*, maar niet allen hebben tevens dezelfde *geschiktheid.*

In de school van den heer DONKER echter, volgens de beginselen der burgerzinnige leer, geldt geschiktheid *niets* en het tweemaal vijfmaal betalen van het (gefingeerde) eigen quotepart *alles.* »Ik erken het, mijne heeren," zeide de heer DONKER, »dat in de commissie van 17 maart het denkbeeld van de meerderheid is geweest, om te zien op de *intellectuele* bevoegdheid van den kiezer, en daarvan vind ik een bewijs in het door haar gemaakt ontwerp. Daar werd voorgesteld in de 1ste paragraaph, een census van 20 tot 225 gulden, terwijl in de 2de paragraaph werd voorgesteld, dat zij die op eene Hoogeschool den graad van doctor verkregen hebben, zijn ontslagen van het vereischte van den census. — Maar, mijne heeren, toen dat artikel in de twee ministeriën, waarvan ik een deel heb uitgemaakt, het ministerie SCHIMMELPENNINCK en het ministerie van mei of het ministerie van de maartsche buijen, toen dat artikel is te berde gekomen in den ministerraad, heeft men gezegd, *dat het onderzoek naar de* capaciteit *van de menschen naar hunne* intellectuele *kennis, en dat nog wel naar eenen belasting-census, te regelen naar plaatselijke gesteldheid,* ONZIN *was.* — Daarom moet dit terrein geheel verlaten worden, en men moet hebben eene bepaling van den census tusschen 20 en 160 (primitief 225) gulden; *alléén* met het oog op den *materieëlen* toestand van den kiezer, en deze census, zóó verstaan, konde en moest geregeld worden naar de plaatselijke gesteldheid, omdat dit een en ander in verband gebragt, en den regel kon uitmaken, of de kiezer zoodanige persoon is, dat hij kan geoordeeld worden *belang* te hebben bij de verdediging van eigendom, bij de handhaving van rust en orde. Dàt is het principe geweest, dàt heeft geprevaleerd en dáárop (hier heb ik het bewijs in de stukken) is de tweede paragraaph van het ontwerp der commissie weggeschrapt; en men heeft gezegd, meester in de regten of niet, doctor in de medicijnen of niet, in de natuurkunde, in de letteren of niet, alle deze kunnen zeer wel onder degenen behooren, die niets te *verdedigen* en niets te *verliezen* hebben, maar gaarne wat verkrijgen, en die zich dus scharen zullen aan de zijde van die lieden, waarvan een spreker zeide, dat zij zich best te huis bevonden bij een ander."

»Niets te *verdedigen* en niets de *verliezen.*" Ziedaar de regerings-theorie, het kiesstelsel der burgerzinnige. De burgerzinnige ziet in het kieswerk niet de regeling der nationale mede-regering, maar het oprigten van een kiezers-legioen, dat geroepen is zijne voorregten te bewaken en tegen de aanvallen van het niet-bevoorregte deel der natie te verdedigen. Het is een stelsel, dat niet eendragt en verbroedering ten doel heeft, maar den strijd der belangen uitlokt en zich tot den oorlog voorbereidt. Deze theorie beheerscht dan ook volkomen het oordeel van den heer DONKER over het ontwerp van het tegenwoordig gouvernement: »Het stelsel, dat hier de regering gevolgd heeft, en dat men geprezen heeft, dat ik heb hooren prijzen, komt hierop neder. Men heeft voorgesteld om over een derde van het land tot kiezers bevoegd te verklaren die slechts *f* 20 aan belasting betalen. Ik ben overtuigd, dat bij die bepaling er honderden zullen gevonden worden, die geen *belang* bij de handhaving van orde en rust in het land hebben, maar bij de verstoring daarvan, en die hunne rekening zouden vinden bij de invoering van socialisme en communisme. — Bij gelegenheid der grondwetsherziening, heb ik in deze Kamer gezegd: »»Gij kunt wel den eigendom »»vernietigen, maar gij kunt dien niet »»verdeelen."" »Nu echter werpt ge mij in de kiesbus honderd, misschien duizend stembriefjes van lieden, wier toestand gij uit het ware oogpunt niet hebt onderzocht, want *geschiktheid* is alléén uwe leus, van *geschiktheid* heb ik tot dusver alléén gehoord; gij geeft mij duizende kiezers van *f*20, waarvan niets mij verzekert, dat zij BELANG hebben bij de handhaving van den eigendom, van de rust en orde. En wat zal het gevolg daarvan wezen? Ik maak mij geene schrikbeelden, ik behoor niet onder de bevreesden, in het minst niet: maar het gevolg daarvan zal, naar mijn inzien, wezen, niet dat er ongeregeldheden zullen plaats hebben; — ja kleine ongeregeldheden mogen hier of daar gebeuren, maar in den regel zullen er geene ongeregeldheden ontstaan — doch wanneer men zien zal, dat er eene massa mede komt stemmen, die bijna niets heeft te verliezen, en dat die massa leiders krijgt, gelijk ze die zeker krijgen zal, dan zult gij ontwaren, dat de *gegoeden*, dat de *kundigen*, dat de *kern* in één woord, van de natie zich zal terug trekken, zeggende: »»Het baat ons niet meer of wij al stemmen, want tegen ons, die honderd of honderd vijftig gulden in de belastingen betalen, staan er vijf of zes over die er maar twintig betalen. En gebeurt dit, breekt dit noodlottig uur aan, waarin, bij de verkiezingen in den lande, de *gegoeden* zich terug zullen trekken, omdat er te veel *ongegoeden* aan deel zullen nemen, dan zou het land verloren zijn, *dan zou ik het diep moeten betreuren, dat ik ooit de hand had geleend aan de vestiging der* regtstreeksche verkiezingen *die ik* tot nog toe *altijd had voorgestaan.* Voor alles moet de kiezer BELANG hebben bij de rust en de orde in de maatschappij. Dit had gij moeten aantoonen, dáárheen moest uw geheele onderzoek zijn gerigt geweest, en daarvan juist is geen spraak geweest."

Volgens het begrip van den heer DONKER is de kies-regeling dus niets, dan de organisatie van eene soort van burgerwacht van *gegoeden* (d. i. van mannen van *f*100 en *f*150) tegenover de *ongegoeden* (d. i. de mannen van *f*20). De kiezers vormen dan een korps van rustbewaarders, wier bijzondere taak het is, op te passen, dat op de prerogativen van het collegie geenerlei inbreuk worde gemaakt, en dat de algemeene landszaak onder de vrienden blijve. Het is het Fransche stelsel der burger-heerschappij, de aristocratie der *épiciers électeurs et éligibles*, die Frankrijk gebragt heeft, waar het thans staat.

Het is waar dat de tegenstand van den heer DONKER zich begrijpen laat, wanneer men ziet hoe anti-burgerzinnig het beginsel van het tegenwoordig gouvernement was. Terwijl de heer DONKER het land op den rand van den afgrond waant, wanneer men den census niet zoo min laag mogelijk stelt, verklaart de minister van Binnenlandsche Zaken daartegen, dat het zaak is, zoo laag mogelijk te gaan. »Hoe men den census vaststelle, zeide hij, »het is onvermijdelijk, dat die zal insluiten ongeschikte kiezers; maar hetgeen een regtvaardig en verstandig

gouvernement moet willen, is dat de census zoo veel mogelijk al de *geschikte* kiezers insluite. Derhalve moet de wetgever *zoo laag mogelijk* gaan. Men zal nooit kunnen vermijden, dat sommige geschikte kiezers worden buiten gesloten, noch dat ongeschikte kiezers worden ingesloten; maar ik meen, en dit is en was mijn beginsel, dat wanneer men de keuze heeft tusschen het insluiten van ongeschikte kiezers en het buitensluiten van kiezers, die als geschikt schijnen te moeten worden beschouwd, het laatste vooral behoort te worden vermeden. Die grens moet dáár worden geplaatst waar men op eene *massa* van ongeschikte kiezers zou stuiten."

Ziedaar het groote verschil tusschen het burgerzinnig en het anti-burgerzinnig ministerie. De heer DONKER wil regeren met eene lijfwacht van bevoorregte burgers, die hem zullen beschermen tegen de massa der niet-bevoorregte natie. Het ministerie THORBECKE-VAN ROSENTHAL wil al de krachten des lands om zich verzamelen, en de natie aan het constitutioneel stelsel verbinden, door van hetgeen tot nu toe een *voorregt* was, een *gemeen regt* te maken. De heer DONKER wilde regeren *over* en *tegen* de natie; het ministerie THORBECKE- VAN ROSENTHAL neemt tot beginsel aan, *met* de natie, tot welke zoowel de mannen van *f*20 als de mannen van *f*100 en *f*150 behooren, te regeren.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 3 *juli.* De Oostenrijksche regering heeft het onderzoek tegen dr. *Giskra* (een der talentvolste en welsprekendste Oostenrijksche afgevaardigden op de Duitsche nationale vergadering), ter zake van staatkundige opruijing, doen staken en hem den terugkeer naar Oostenrijk toegestaan. Dr. *Giskra* leefde in den laatsten tijd zeer stil te Frankfort.

— De ministeriëele crisis te Stutgardt duurt nog steeds voort; de gisteren medegedeelde combinatie voor een nieuw kabinet heeft onverwachte zwarigheden ontmoet, en het is den heer *van Linden* nog niet gelukt, een nieuw ministerie zamen te stellen.

— Door de gedeeltelijke opening van den Mein-Weser-spoorweg is het verkeer tusschen Frankfort en Berlijn reeds buitengemeen versneld. De brieven worden van hier naar Berlijn in 17 uren verzonden.

Berlijn, 3 *juli.* De gisteren avond onderteekende Deensche vrede zal binnen drie weken door de ratificatie der Duitsche bondsregeringen gevolgd worden. De *Gefion* wordt door Pruisische troepen bezet.

— De Koning van Saksen heeft dadelijk bij zijne uitnoodiging tot het vorsten-collegie verklaard, dat hij later zoude komen, welligt eerst na het congres. Nu is hij echter aangekomen en er zal dus wel iets meer verhandeld worden, dan men in diplomatische kringen verzekerde. Aan het vorsten-collegie zullen overmorgen de jongste besluiten in de Duitsche zaak medegedeeld worden.

ENGELAND.

Londen, 3 *juli.* Berigten uit Lissabon van 22 junij, melden, dat het Portugeesche gouvernement had besloten een manifest aan al de te Lissabon geaccrediteerde diplomatische agenten te rigten, voor het geval, dat de Amerikaansche gezant mogt besluiten tot dwangmaatregelen over te gaan. Aan dit besluit werd echter geen gevolg gegeven, doordien de heer *Clay*, na de ontvangst eener nieuwe depêche van zijne regering, verklaarde tot 11 juli het antwoord des Portugeschen gouvernements te zullen afwachten, doch wanneer dit antwoord alsdan niet voldoende luidde, zijn paspoort te zullen vragen. Men hoopt, dat de zaken tegen dien tijd zullen geschikt zijn, vermits Portugal van zijnen kant eischen tegen de Ver. Staten kan aanvoeren, voor verliezen in den Amerikaanschen oorlog geleden, waardoor de eisch van den heer *Clay* met negen tienden zal kunnen worden verminderd.

Op eene vraag van een der leden van de Kamer van Afgevaardigden, heeft de graaf *de Thomar* geantwoord, dat het Portugesche gouvernement al het mogelijke zoude aanwenden, om vóór den afloop der gestelde 20 dagen tot eene eervolle vereffening van het geschil te geraken.

— Het W. I. stoomschip *Trent* heeft 1,219,550 doll. aan specie aangebragt, waarbij 223,260 doll. aan Californisch goud. De Fransche eilanden verkeerden in grooten staat van regeringloosheid; op Guadelope was, ondanks den staat van beleg, brandstichting, roof en moord aan de orde van den dag. De leider der insurrectie in Venezuela, generaal *Paez*, was op St. Thomas aangekomen. Het had zich bevestigd, dat in Upata, een gewest van Venezuela, veel goud was ontdekt. St. Jago de Cuba was onder de krijgswet gesteld, uit vrees voor een aanval der Amerikaansche vrijbuiters; doch het eiland genoot volmaakte rust. Men wil weten, dat de suikeroogst op de Britsche eilanden 19,000 v. minder zoude opleveren dan verleden jaar.

BELGIE.

Brussel, 4 *juli.* Wij ontvangen heden de zeer treurige tijding van den dood van sir *Robert Peel*. Uit een staatkundig oogpunt beschouwd, en vooral in de tegenwoordige omstandigheden, is dit verlies voor Engeland eene hoogst gewigtige gebeurtenis. Sir *Robert Peel* was de eenige staatsman wien het op dit oogenblik mogelijk had kunnen zijn een nieuw bestuur zamen te stellen, dat eenigen kans had zich staande te houden, ingeval het ministerie lord *John Russell* zich genoodzaakt mogt zien af te treden. Nu de beroemde baronnet is overleden, wordt het allermoeijelijkst voor uit te zien tot welke combinatie men zoude kunnen overgaan, bij de aftreding van het tegenwoordig bewind.

Het berigt van deze droevige gebeurtenis heeft gisteren te Parijs eene groote verslagenheid te weeg gebragt, zoo als dit overal in Europa het geval zal zijn. De indruk was des te sterker daar geen enkel binnenlandsch politiek feit afleiding daaraan gaf. De zitting der Wetgevende Vergadering was van alle belang ontbloot; er hebben ook geene geruchten van eenig aanbelang geloopen. Steeds schijnt het zeker dat de wet op de drukpers zal aangenomen worden; de nieuwe poging om de wet op de maires weder ter sprake te brengen, schijnt op eene tweede nederlaag te zullen uitloopen; eindelijk, alle partijen schijnen niets vuriger te verlangen dan eene verdaging.

De vereeniging van den Raad van State heeft ll. dingsdag avond eene zitting gehouden, om aan al de leden der meerderheid gelegenheid te geven zich te verstaan over de vernieuwing van het bureau der vergadering. Zoo als men verwachtte heeft de meerderheid den heer *Dupin* als eenige candidaat voor het voorzitterschap behouden.

De berigten uit Italië zijn insgelijks ten eenemale onbelangrijk.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft eindelijk, in hare zitting van 28 juni, de gewigtige discussiën over de reorganisatie der grondbelasting ten einde gebragt. Het ministeriëel ontwerp werd, met eenige wijzigingen, met 109 tegen 9 stemmen aangenomen.

FRANKRIJK.

Parijs, 3 *juli.* Generaal *Fabvier* heeft in de wetgevende vergadering het volgende wetsvoorstel ingediend:

»Eenig artikel. *Abd-el-kader*, thans op het kasteel van Amboise gevangen gehouden wordende, zal door de zorg der regering naar Alexandrië in Egypte of St-Jean d'Acre gebragt worden, volgens de met hem aangegane overeenkomst."

— De ministerraad heeft, na onderscheidene zittingen, besloten, dat men niet op nieuw de quaestie van het buitengewoon krediet voor den President der Republiek bij de debatten over het budget van 1851 zoude ter sprake brengen. Men zoude hiertoe eene gunstige gelegenheid afwachten. Ten opzigte van de wet op de maires heeft de raad van state nog geen definitief besluit genomen.

— De regering moet heden morgen belangrijke depêches uit Weenen en Rome ontvangen hebben.

— Men verzekert, dat de sultan, die reeds de decoratie van *Nichan Iftichar* aan den President der Republiek en aan den generaal *Dupret* toegezonden heeft, diezelfde decoratie insgelijks aan den generaal *Changarnier*, aan den eersten adjudant van den president en aan den directeur van de kanselarij, bij het ministerie van Buitenlandsche Zaken, heeft doen toekomen. De decoratie, die de generaal *Changarnier* ontvangen heeft, is, naar men zegt, 70,000 p. waard.

(*Langs buitengewonen weg.*)

Parijs, 4 *juli*, *'s avonds 8 ure.* De verkiezing van het bureau der Wetgevende Vergadering heeft heden plaats gehad. Tot President werd benoemd de heer *Dupin*, de oude, met 325 van de 538 stemmen. Voor de vier Vice-Presidenten waren 530 stemmen uitgebragt, waarvan de heeren *Bedeau*, *Daru*, *Léon Faucher* en *Benoist d'Azy* de meeste op zich vereenigd hadden. Voorts werden de heeren *Arnaud* (d'Arriège), *Teupin*, *Lacaze Berard*, *Chapot* en *de Heeckeren* tot secretarissen verkozen.

— De regering wil de wet op de maires niet intrekken. Een bonapartistische vertegenwoordiger, de heer *Danise*, wordt thans door haar gebruikt, om het ontwerp aan de orde van den dag te doen stellen. De heer *Danise* verzamelde heden onder de leden der vereeniging van de *Rue Richelieu*, onderteekeningen op een adres, waarbij verzocht wordt dat de Wetgevende Vergadering de wet op de maires vóór hare verdaging in behandeling neme.

— Het gerucht der zwangerschap van de gravin *van Chambord* is geheel valsch. Het was slechts verzonnen om de verzoening tusschen de beide takken van het huis der Bourbons te verhinderen.

— Laatste koers ter beurs van heden: 5% 94 fr. 90 c.; 3% 56 fr. 95 c.; Bank-actiën 2200 fr. — Noorder-spoorweg-actiën 441 fr. 25.; Parijs-Straatsburg spoorweg-actiën 328 fr. 75 c.; Spanje 3% $32\frac{7}{8}$.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 5 *juli.* Heden werd de geadjourneerde vergadering van deelhebbers der Ned. Rijnspoorweg-Maatschappij gehouden, onder voorzitting van den heer mr. *Faber van Riemsdijk*. Er waren vertegenwoordigd 53103 aandeelen, uitbrengende 1321 stemmen. Voor 51256 in Engeland geplaatste aandeelen werden door twee Engelsche deelhebbers 1252 stemmen uitgebragt. Door de commissie, bestaande uit de heeren *Faber van Riemsdijk*, *Donker-Curtius* en *Beloe*, daartoe in de vorige vergadering benoemd, werd een ontwerp van reglement van orde voor de algemeene vergadering voorgedragen, hetwelk zonder meldenswaardige discussie werd aangenomen.

Vervolgens werd de balans, waarvan wij in het verslag der vorige zitting bereids eenige cijfers hebben medegedeeld, aan de vergadering ter goedkeuring aangeboden. Dit geschiedde met algemeene stemmen, nadat de directie, op eene vraag van den heer *Beloe*, had geantwoord, dat zij hoop had, omstreeks de maand november e. k. aan de deelhebbers uit te deelen een gedeelte der bespaarde rente op de door de maatschappij aangekochte $4\frac{1}{2}$ pCts. Obligatiën. Op het voorstel van den heer *Beloe*, een der vertegenwoordigers van de Engelsche deelhebbers, besloot de meerderheid, dat de directie zou worden gemagtigd, om het Liverpoolsche comité schadeloos te stellen voor alle vroeger door dit comité gemaakte onkosten en verschotten.

Een voorstel van den heer *van Pallandt*, om, even als dit in de vorige vergadering met den heer *Hessleden* is gebeurd, thans ook voor den heer *Donker Curtius* te bepalen het maximum van het salaris, dat hem door kommissarissen zou worden toegekend, werd door de meerderheid verworpen.

De vergadering ging vervolgens uiteen, nadat zij den heer *Faber van Riemsdijk* haren dank voor zijne uitmuntende leiding had betuigd.

Arnhem, 6 *juli.* Het *Staatsblad* no. 35 bevat een Koninklijk besluit van 28 juni ll., houdende, dat de dag, waarop de wet van 12 april 1850 (*Staatsblad* no. 15), tot vaststelling van het briefport en tot regeling van de aangelegenheden der brievenposterij, in werking zal komen, is bepaald op 1 september a. s.

— Het navolgend adres is ons ter plaatsing toegezonden:

Aan de Tweede Kamer der Staten Generaal!

Geven eerbiedig te kennen *A. van Hoboken en Zonen* te Rotterdam, dat volgens de eerste editie der *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van 1 juli, no. 155, in de zitting der Kamer van 29 juni, door den heer *A. van Rijckevorsel Hz.* gezegd is het volgende:

»Evenwel, moet men niet op eens alle protectie »ontnemen; maar als het tij verloopen is, moet men »de bakens verzetten; door energie, geestkracht en »ondernemingsgeest, vlijt en zuinigheid moet men »de baan der concurrentie blijven betreden; een der »grootste scheepsbouwers, de heer *Fop Smit*, aan »de Kinderdijk, heeft zijne onvoorwaardelijke ad»hæsie aan de wetten gegeven, waarom? — Omdat »hij door krachtsontwikkeling zich in staat gevoelt »de concurrentie te weerstaan, even als dit steeds »het geval was bij den overleden chef van het huis »*Hoboken*.

»Hij betwijfelt of voor eenige jaren geleden, van »het huis *Hoboken* een adres tegen deze wetten zou »zijn ingediend."

De ondergeteekenden, die met anderen op grondwettige wijze hunne bezwaren tegen de wetten hebben ingediend, vreezen maar al te zeer, dat de laatste zinsnede, hierboven aangehaald, gesproken door den vertegenwoordiger uit Rotterdam gekozen, die mag zeggen, dat hij vele malen met den overleden chef van hun huis heeft gesproken, op de leden der Kamer eenigen invloed zou kunnen uitoefenen, en zij vinden zich daarom verpligt, uit liefde voor de zaak van hunnen vader geërfd en, in hun bescheiden gevoelen, in het belang des vaderlands, aan den genoemden spreker, maar neen, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de grondwettige vertegenwoordiging, te kennen te geven, dat hij zich bitter heeft vergist en op de meest onedele wijze in het strijdperk heeft gebragt, de gevoelens van eenen overledene, die aan de onderteekenaren dierbaar was, gelijk het betaamt jegens eenen vader, op wiens drie en negentigjarig leven geen smet lag, die door ijver, gepaard met naauwgezetheid, zijne zaken en zijnen naam tot eene hoogte bragt, welke door drie Koningen der Nederlanden schitterend werd gehuldigd.

De lieve vader der adressanten, die gedurende vijf en zeventig jaren handelde in zijne vaderstad en achtervolgelijk 77 schepen bezat, mag geacht worden min of meer de belangen der scheepvaart van zijn land te hebben gekend.

Na de gezegende omwenteling van 1813 opgewekt, kocht hij al spoedig eenige schepen buiten 's lands, omdat op de Nederlandsche werven, naar het scheen, de middelen ontbraken, immers de ondervinding bewees, dat niemand zich in den bouw van groote schepen begaf. — Dáárop was hij rusteloos, ja waar-

lijk rusteloos, en zijn onvermoeid reizen naar de residentie, zijne aanzoeken bij de personen van magt en invloed, zijne dringende smeekingen bij Z. M. Koning *Willem I* waren daarvan de sprekende getuigen, tot dat eindelijk verkregen werd de beschermende medewerking van den verlichten staatsman, den toenmaligen minister voor het Publiek Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Koloniën, mr. *A. R. Falck*, en daardoor tot stand kwam het Koninklijk besluit van 5 october 1823, no. 146, geheel in den geest en op meerdere punten naar de letter van hetgene door der adressanten vader werd voorgedragen. — Dat het besluit, met al de wijsheid uit den toenmaligen staat der zaken geboren, eene behoefte was, zal het gemakkelijkste daardoor bewezen zijn, dat men over het geheel genomen nog aarzelde; maar der adressanten vader ging voort en de heer *van Rijckevorsel* was genoodigd en tegenwoordig bij het ontstaan van het eerste schip, dat als hulde aan het besluit, den naam voerde »*Neerlands Koning*."

De tegenwoordige Nederlandsche Koopvaardijvloot, bestaande uit in Nederland gebouwde schepen, getuigt zeker wel krachtig van de deugd des oorsprongs.

De regering heeft dit vele malen erkend en hulde gedaan aan het beginsel, — de Nederlandsche handel-maatschappij, in hare gezegende werking over de Nederlandsche nijverheid, heeft het werk voltooid.

Nog in december van het jaar 1848 heeft de overledene voor zijne firma een eerbiedig adres aan de Nederlandsche Handel-Maatschappij ingediend, waarin hij zijne liefde voor den Nederlandschen scheepsbouw beleed, en hetwelk vereerd werd door de medeteekening en medewerking van 29 Reeders, waaronder ook de heer *F. Smit* en, het zij zonder vermindering van iemand anders naam gezegd, waaronder ook de heer *Cornelis Smit* van Alblasserdam zich bevond.

Maar hetgeen meer zegt, is, dat de adressanten aan de Kamer moeten te kennen geven, dat het adres in januari geteekend, aan hunnen vader volkomen bekend was, en dat hij speciaal het ontwerp tot het verleenen der vlag aan schepen buitenslands gebouwd, noemde eene schendende hand aan de nationale welvaart.

Moge nu de Kamer oordeelen over de bewering, dat voor eenige jaren van het huis *Hoboken* geen adres tegen de wetten zoude zijn ingediend.

Het huis *Hoboken* roemt er op, dat het de schreden wil volgen van deszelfs stichter: dat is, zachte onderwerping aan de wet, eerbied voor elke magt, en indien het ook in navolging van dien stichter niet vlug zal zijn met het indienen van vertoogen over openbare handelingen, dan heeft het de zekerheid, dat de aanranding van den nationalen scheepsbouw en van de vaart op Nederlandsch Indiën, bestreden is met medeweten en met volkomene goedkeuring van den vader des huizes, en, dit aan de Kamer te betoogen is het hoofdoogmerk van het tegenwoordige eerbiedige adres.

Maar, gelijk een adres aan 's Lands Tweede Kamer het verhevenste middel mag geacht worden, om op eene betamelijke wijze eerbiedige gevoelens het licht te doen zien, zoo nemen de adressanten de vrijheid nog hierbij te voegen, dat, naar de uitdrukking eener beschaafde menigte, de energie en krachtsontwikkeling door den genoemden spreker aan den overleden chef van het huis *Hoboken* toegekend, gedacht wordt te beteekenen, te bevatten, dat aan zijne zonen die energie en krachtsontwikkeling niet toegekend worden, en eenige jaren geleden zoude een adres tegen de wetten niet door hen zijn ingediend, want toen bestond die energie.

De adressanten zullen zich niet vermeten, veel min de Kamers der Staten-Generaal lastig vallen met eenige uitlegging der woorden van den Spreker, maar zij zijn, op het hooren zelfs van ééne enkele uitlegging uit beschaafden mond verpligt, te kennen te geven, dat zij zoo veel eerbied hadden voor de lessen en middelen van hunnen vader ontvangen, dat zij zijn voorbeeld in alles zullen volgen, en dat zij ook tot krachtsontwikkeling door hem zijn in staat gesteld. — Hunne betrekkingen in en buiten Europa vorderen deze verklaring en de betuiging van hunne gevoeligheid, dat hunne grondwettige handeling hard en openbaar beoordeeld is door den heer *A. van Rijckevorsel Hzn.*, die, als president der Kamer van koophandel en fabrijken van Rotterdam, in eene vergadering van de stemgeregtigde deelhebbers van de Nederlandsche Handel-Maatschappij op den 3 october ll. gehouden, de laatste openbare woorden huns vaders voorlas, aan het slot van dewelke deze voorkomen:

»Maar ook in mijne bijzondere betrekking als burger, als koopman, vrees ik weinig meer te kunnen »verrigten; doch met betamelijk menschelijke voorzorg, heb ik in mijne kinderen de voortduring van »mijnen handel gesticht. — Doordrongen van de »waarde, welke ieder behoort te hechten aan het genot van achting en vertrouwen onder medeburgers, »hoop ik dat het huis, waaraan mijn naam verbonden blijft, ook na mij zal blijven behouden, hetgene ik genoot, en daartoe vraag ik de liefde van »allen, gelijk ik aan allen den wensch tot zegen, »een hartelijk vaarwel toeroep."

De adressanten verlangen op dit laatste gedeelte van hun adres de beoordeeling der kamer niet, maar hebben door de waarheid en door het eerlijkste middel ter openbaarheid willen herstellen, hetgene men in het gevoelen van velen, getracht heeft aan hen te ontnemen.

Rotterdam, 1 juli 1850.

't Welk doende enz.

(get.) *A. van Hoboken & Zonen.*

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van vrijdag 5 juli.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot bekrachtiging van twee provinciale opcenten in Groningen. Vervolgens zijn de beraadslagingen over de scheepvaartwetten voortgezet. Het wets-ontwerp *B.*, strekkende tot afschaffing van de doorvoer- en scheepvaartwetten is onveranderd aangenomen met 56 tegen 9 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Bots*, *Hengst*, *Reinders*, *van Nispen van Sevenaer*, *van Hall*, *Costerus*, *Westerhoff*, *Groen van Prinsterer* en *Zylker*.

Daarna is de vergadering overgegaan tot de beraadslaging over wets-ontwerp *A*, houdende wijzigingen in de wetten van 19 Junij 1845, (*Staatsblad* No. 23) en van 26 augustus 1822 (*Staatsblad* No. 38). De drie eerste artikelen van dit wets-ontwerp zijn door de Kamer aangenomen.

De beraadslaging zal morgen ochtend te elf ure worden voortgezet.

ARNHEM, *6 juli.*

Het is met een gevoel van regtmatige droefheid, dat wij uit de Engelsche bladen, het treurig berigt van den dood van sir ROBERT PEEL hebben vernomen. De dood van sir ROBERT is een zware slag, niet slechts voor Engeland, dat in hem een zijner grootste staatsmannen — en voorzeker ten minste even groot van karakter als van talent — verliest, maar een slag voor alle voorstanders van eene vrije, opregte, krachtige en vooruitstrevende constitutionele regering. Sir ROBERT was een van die zeldzame mannen, van welke men zeggen kan, dat zij noch moedeloos waren bij tegenspoed, noch overmoedig in voorspoed. Sir ROBERT PEEL stelde steeds de belangen zijner partij boven zijne eigene belangen en de belangen zijns lands boven die zijner partij. Zijn naam zal in de geschiedenis eene plaats innemen, naast die van de grootste bevorderaars van de belangen des menschdoms. Het is een naam, die zal uitblinken niet alleen in de gedenkschriften van Engeland, maar in die der geheele beschaafde wereld.

Sir ROBERT PEEL was nooit zwak en nooit laag, vleide de vooroordeelen zijner partij en van het publiek nimmer. Dit is genoeg gezegd, dat het hem noch aan bittere bestrijders, noch aan lasteraars ontbrak. Dit is het gewone lot van elk, die beginselen boven alles stelt en om algemeene belangen te bevorderen, niet schroomt bijzondere belangen te krenken of geliefkoosde vooroordeelen aan te tasten. Maar juist zulke namen, die door tijdgenooten het grievendst bezwalkt worden, schitteren met des te grooter luister bij de nakomelingschap.

Onder de leiding van sir ROBERT PEEL heeft Engeland eene staatkunde van eerlijkheid, van opregtheid, van volksgezindheid begonnen, die op de staatkunde van het vasteland zijnen invloed niet heeft gemist. De dood van zulk een hoofd mag niet onopgemerkt voorbijgaan, en de dag van zijn overlijden is een dag van droefheid voor alle vrienden van vrijheid en vooruitgang.

Op verzoek van onzen uitgever vestigen wij gaarne de aandacht op de bewerking der staatsregtelijke organieke wetten, die bij hem ter perse is gelegd. Wij gelooven, dat daarmede aan eene werkelijke en dringende behoefte wordt voldaan, en eene rigtige en eenparige toepassing dier wetten ongemeen zal worden bevorderd. De rijke bronnen van de Memoriën van Toelichting en Beantwoording leveren op zichzelve reeds ruime stof ter verklaring niet alleen van beginselen, maar ook van de afzonderlijke wetsbepalingen, die, uit hun verband gerukt en op zich zelve beschouwd, onvermijdelijk tot vele twijfelingen en onjuiste opvatting aanleiding moeten geven. De zaak is nieuw, en daarbij is eene goede handleiding niet overbodig. Wij kunnen er ter aanprijzing niets bijvoegen, dewijl het grootendeels van de wijze der bewerking zal afhangen of het beoogde nut wordt bereikt; maar wij deelen gaarne de voorrede mede, waaruit zal kunnen blijken op welke wijze de schrijver zijne taak heeft opgevat.

VOORREDE.

Het verslag der commissie van rapporteurs voor het ontwerp van wet tot regeling van het kiesregt, behelst, bij de overweging der beginselen, waarvan de regering bij hare voordragt was uitgegaan, eene bedenking, die niet ongegrond zal schijnen. Er waren leden, bij welke het denkbeeld tegenspraak vond, om bij deze wet het kiesregt *in het algemeen* te regelen, waardoor, naar hun oordeel, het ongerief zou ontstaan, dat de provinciale en gemeentewet op zich zelve geen volledig geheel vormen, maar een deel der daarin te huis behoorende bepalingen, in de kieswet zou moeten worden gezocht, terwijl zij meenden, dat men niet uit het oog moest verliezen hoe, met name ook de gemeentewet, tot rigtsnoer zal moeten strekken voor personen, die niet allen geacht kunnen worden de wetgeving in haren zamenhang te kennen. Deze bedenking werd wederlegd door de opmerking, dat dit ongerief wel van zelf zou verdwijnen, daar het aan geene verzamelingen en bewerkingen dier wetten ontbreken zou, geschikt om ieder belanghebbende op de hoogte der zaak te brengen.

In der daad schijnt zoodanige bewerking dier wetten, als in het verslag wordt beoogd, dringende behoefte. In elke gemeente, hoe klein ook, zullen de besturen geroepen worden tot het opmaken der kiezerslijsten, en tot alles wat daarmede in verband staat; en in het algemeen zullen zij voor de rigtige toepassing eener geheel nieuwe, van de bestaande gansch afwijkende, wetgeving moeten zorg dragen. Daarbij mag men rekenen op grootere belangstelling van de zijde der kiezers en der ingezetenen, die naijverig zijn zullen op het genot van hun wettig aandeel in de regering; en zoo meen ik geen onvruchtbaren arbeid te ondernemen, wanneer ik beproef het nieuwe stelsel van staatsregtelijke wetgeving, in zijn innig verband, in voor een ieder bevattelijken vorm, aanschouwelijk voor oogen te stellen. Mijn doel gaat niet verder dan om dat verband te doen uitkomen, en de vele vragen en twijfelingen, die onvermijdelijk bij eene eenvoudige lezing der wet bij minkundigen moeten oprijzen, af te snijden, hetzij door verwijzing naar wettige voorschriften, hetzij door aanduiding der officiële verklaringen, die in de rijke bronnen van de over deze wetten gewisselde staatsstukken, zijn vervat. Voorts beoog ik, door vorm en inrigting, zooveel mogelijk, geriefelijkheid en bruikbaarheid.

Maar ook zóó opgevat, is de taak, die ik mij voorneme, moeijelijk en van grooten omvang, en gevoel ik, dat er grootere krachten, dan ik mij zelven durf toeschrijven, worden gevorderd, om haar zoodanig uit te voeren, dat aan alle eischen wordt beantwoord. Men gelieve deze eerste poging, om het nuttige van het doel, met eenige toegeeflijkheid te bejegenen, en daarbij niet uit het oog te verliezen, dat de spoedige uitvoering, die aan deze wetten zal worden gegeven, ook spoed van bewerking eischt. Die na mij komen zullen, als de wetgeving eenmaal gevestigd is, en de ondervinding uitspraak heeft gedaan, kunnen voltooijen wat ik heb aangevangen.

Eene opmerking wil ik ten slotte niet terughouden. Zij is deze, dat ik bij de bewerking dezer wetten de aangename overtuiging heb verkregen hoe voortreffelijke wetgeving wij aan onzen minister van Binnenlandsche Zaken en aan onze vertegenwoordiging, die eerste vrucht van het regtstreeksche kiesstelsel, verschuldigd zijn. Hoe meer men in den geest dezer wetten doordringt, hoe meer men met haar wordt ingenomen, en hoe meer de bedenkingen, die nog hier en daar waren blijven bestaan, verdwijnen. Men overziet een stelselmatig geheel, en staat verrast hoe elk deel daarin met juistheid past, dat, bij afzonderlijke beschouwing minder in het oog gevallen, of op zich zelf soms min gunstig was beoordeeld. Men geraakt tot de overtuiging, dat ons staatsregt, onder zoodanige leiding, op vaste grondslagen wordt gevestigd, en dat het, op die grondslagen voortbouwende, alleen van de belangstelling en den verstandigen ijver der Nederlandsche burgers zal afhangen om eene schoone toekomst voor het vaderland te openen. Onwankelbare orde kan, in onzen tijd, alleen de vrucht zijn van juist geregelde vrijheid, en leert ons de geschiedenis dat de vrijheid, om duurzaam en vruchtbaar te zijn, het schild behoeft der monarchie; zij leert ons niet minder dat de monarchie slechts hechtheid en duurzaamheid in de vrijheid kan vinden.

Arnhem, 6 julij 1850.

Mr. J. H. G. BOISSEVAIN.

*f*220; No. 21 op *f*520; No. 22 op *f*100; No. 23 op *f*2750; No. 24 op *f*610; No. 25 op *f*365; No. 26 op *f*500; No. 27 op *f*1625; No. 28 op *f*1500 No. 29 op *f*650; en No. 30 *f*50; te zamen *f*46180.

Alle perceelen zullen eerst afzonderlijk, daarna meerendeels in massa's en eindelijk in éene generale massa ter finale verkoop geveild worden.

Inlichtingen zijn te bekomen bij den Notaris *LIBERT*, te *Rhenen*, bij wien de koopvoorwaarden en bewijzen van eigendom ter lezing liggen, terwijl aanwijzing te bekomen is bij den Tuinman *J. EVERS*, op het Landgoed *REMMERSTEIN* voormeld.

Verkooping van Vast Goed.

Op Zaturdag den 20sten Julij 1850, des voormiddags te 10 ure, zal in het *Heeren-Logement* te *Doetinchem*, bij inzetting en op Zaturdag den 3den Augustus 1850, ter zelfder uur en plaats, bij finalen toeslag, in het openbaar, in massa en twee perceelen worden verkocht:

Het rentegevend LANDGOED *PLANTENLUST*, bestaande in eene HEERENHUIZING, SCHUUR, HUISBEWAARDERSWONING, TUIN, de BOUWPLAATS *HET ZAND*, *twee* DAGHUURDERS, PLAATSJES, onderscheidene AKKERSMAALS- en DENNENBOSSCHEN, BOUW- en WEILANDEN-opgaande EIKEN- en BEUKENBOOMEN, HEESTERGEWASSEN en jong PLANTSOEN, alles staande en aaneengelegen in het *ambt Doetinchem*, in de nabijheid van den straatweg van *Doetinchem* op *Terborg*, in zich bevattende eene Wildrijke JAGT, te zamen groot ongeveer 60 Bunders, breeder bij billetten omschreven.

De helft der Kooppenningen kan tegen 4 pCt. in het verkochte gevestigd blijven.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van de Notarissen *D. J. PASTEUR*, te *Doetinchem* en *G. J. VAN TRICHT*, te *Steenderen*. — *Brieven franco.*

Te Huur of te Koop:

Een HUIS en ERVE met PAKHUIS, genaamd het *Arnhemsche Veerhuis*, geschikt tot allerhande bedrijf, en gelegen over het Veer aan den *Rijn*, op den hoek van den Veerweg bij de *Roermondsche gracht* Wijk G, No. 26, te *Arnhem*, te bevragen bij Jufvr. *DONNER*, Turfstraat aldaar.

---

† † † Versche Minerale en Medicinale WATEREN, als: SELTERS, FACHINGER, HEPPINGER, ROISDORFFER, PYRMONTER, DRIBURGER, KISSINGER-RAKOKZY, HOMBURGER-ELISABETH BRUNNEN, PULNAER, SAIDSCHUTZER BITTERWATER, MARIëNBADERBRON EN WILDUNGER en meer andere soorten, zijn te bekomen bij

D' ARNAUD GERKENS,
Broerestraat te *Arnhem*, A. No. 174.

---

† † † De ondergeteekende maakt bij dezen bekend, ter voorkoming van ongegronde verdenkingen, dat het GOUDEN HOROLOGIE, hetwelk ten zijnen Huize op den 23sten Junij l.l. zoude zijn ontvreemd, is *teruggevonden* en te dien opzigte op niemand eenige beschuldiging kan rusten.

Pannerden, 29 Junij 1850.

G. PETERS.

Wij ontvingen heden het onderstaande Attest van den Heer *TIKKEL* te *Arnhem*, die ons daarbij verzekert, dat hij ons wel dertig zoude kunnen zenden, als al de Genezenen die hij kent maar zoo goed en zoo menschlievend wilden zijn als Mejufvrouw *RAATS*.

»Uit liefde voor waarheid en om aan lijdendenatuurgenooten van nut te zijn, verklaar ik, dat ik »Tien jaren lang de hevigste Rheumatische pijnen »heb moeten verduren, dat ik alle Doctoren geraad»pleegd, alle Medicijnen gebruikt heb en dat dit al»les niets heeft mogen baten. In het jaar 1845 moest »ik zelfs mijne toevlugt tot krukken nemen, omdat »de voortdurende pijnen mijne Beenen geheel ver»lamd hadden. In 1849, nadat ik zoo veel goeds »van GOLDBERGER'S KETTINGEN gehoord en »zoovele getuigenissen aanschouwd had, heb ik op »aanraden van velen, *waarbij ook kundige Genees»heeren*, in de maand Augustus bij den Heer *TIK»KEL*, alhier, een GOLDBERGER KETTING ge»kocht. Ik gebruikte die naar voorschrift en lang»zamerhand week de pijn al meer en meer, tot ik »in de maand December de krukken ontberen kon »en geheel genezen was. Ik heb na dien tijd ook »geen aanval van pijn meer gehad. — Op mijn aan»raden hebben dan ook vele andere Lijders deze »kettingen gebruikt en hebben er geen berouw van »gehad.

Arnhem, 20 junij 1850.

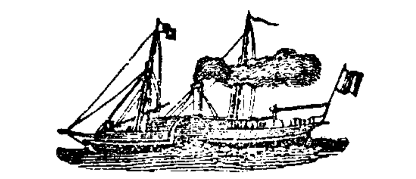
Wed. *RAATS*,
Geb. *A. BOSCH.*

Wij kennen weinig gevallen, waarin GOLDBERGER'S KETTINGEN niet spoedige en radikale genezingen bewerkt hebben, en dan nog was het, dat ze niet naar voorschrift gebruikt waren. De Heer *GOLDBERGER* heeft op aanzoek van verschillende zijden nog zwaardere soorten vervaardigd, die in uiterst hardnekkige gevallen aan te wenden zijn; deze kosten *f*3.60 en *f*4.50.

De Doosjes, waarin ze besloten zijn, hebben even als de andere soorten het rooskleurig papieren Bandje met de Waarschuwing bedrukt.

Amsterdam, Verkoophuis.
Amersfoort, A. H. van Ruyven
Almelo, C. Rossmark.
Apeldoorn, B. Tideman.
Arnhem, Tikkel.
» G. Holland.
Assen, H. P. A v. Gorcum.
Alkmaar, J. Brongers Gz.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.
Bergen-op-Zoom, C. H. Veraart.
Bolsward, S. S. Oosterbaan.
's Bosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, F. Leblanc.
Breda, Wed. J. Julianus.
Dokkum, A. Schaafsma.
Doetinchem, W. J. Raadgeep.
Delft, J. T. Wagner.
Dordrecht, J. Veth Jr.
Deventer, B. H. Tikkel.
Enkhuizen, G. Rienderhoff.
Eindhoven, A. Gruithuyzen.
Franeker, K. Drager.
Gouda, A. Goedraad.
Gorcum, H. Bodery.
Groningen, R. Hartman.
» J. L. Lagro Jr.
» C. Rikkers.
Goes, J. Bouwens.
's Hage, Sack en Co.
Haarlem, J. Larsen.
» Wed. de Lange en v. Ek.
Harderwijk, Wed. G. Tijhoff.
Harlingen, L. P. Mirande Pz.
Hoorn, L. B. Ruttenberg.
Helmond, H. Martin.
Helvoetsluis, H. G. van Steeden.
Kampen, Jvr. M. Voogt.
Kleef, Gebr. de Bruin Ouboter.
Leiden, A. Dirks.
Leeuwarden, S. P. Postma.
Maastricht, Primavesi, ainé.
Middelburg, J. C. Kries.
Monnickendam, P. de Boer Pz.
Nijmegen, Gebr. Swemmelaar.
Nieuwe Diep, T. Groen.
Pekel-A, Gebr. Polak.
Rotterdam, J. A. Klinger en Co.
Roermond, P. Hanrath.
» J. J. Romen.
Schiedam, Mej. A. B. Roepius.
Sneek, P. T. Potma.
Tiel, L. Ulfelder.
Utrecht, Ferd. Meijer.
Venlo, C. J. v. Boom (Vader).
Venlo, E. J. Muller.
Veendam, S. Savenye,
Vlissingen, A. M. Kalbfleisch.
Winschoten, G. Wasman.
Wijk bij Duurstede, W. C. Zorn.
Zaandam, P. de Boer.
Zierikzee, C. v. Schaick.
Zutphen, J. H. A. Wansleven.
Zwolle, W. Ulderink Jr.
» A. A. v. d. Kolk.

Nederlandsche
Stoomboot-Maatschappij.

ZOMERDIENST 1850.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*.

Des **MAANDAGS, WOENSDAGS** en **ZATURDAGS**, 's morgens te 9 ure.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*.

Des **ZONDAGS** en **DONDERDAGS**, 's morgens te 6 ure.

Van **ARNHEM** naar **MANNHEIM**.

Des **ZONDAGS** en **DONDERDAGS**, 's middags te $3\frac{1}{3}$ ure, na aankomst van den Spoortrein van *Amsterdam* en der Stoomboot van *Rotterdam*.

ARNHEM—LONDEN.

De des Maandags van *Arnhem* naar *Rotterdam* varende boot, correspondeert met het des Dingsdags van *Rotterdam* naar *Londen* vertrekkende Stoomschip

BATAVIER.

De Diligence der onderneming *VAN HEUMEN*, *KOENS* en *KIESBRINK*, vertrekkende van *Zutphen* des morgens te 6 ure, correspondeert op de van *Arnhem* naar *Rotterdam* vertrekkende Stoombooten.

PASSAGIERS-VRACHTEN.
VAN ARNHEM NAAR:

	Voor-Kajuit. *Enkele Reis.*	Groote Kajuit. *Enkele Reis.*	Voor-Kajuit. *Heenenterug.*	Groote Kajuit *Heenenterug*
Londen . . .	*f*11.40	*f*19.20	*f*17.10	*f*28.80
Rotterdam .	» 1.25	» 2.50	» 1.85	» 3.75
Vreeswijk .	» 0.80	» 1.60	» 1.20	» 2.40
Duisburg . .	» 1.10	» 2.20	» 1.65	» 3.30
Keulen. . . .	» 1.75	» 3.50	» 2.60	» 5.25
Mainz. . . .	» 4.00	» 8.00	» 6.00	» 12.00
Mannheim .	» 5.00	» 10.00	» 7.50	» 15.00

De GOEDEREN worden zooveel mogelijk op de vrijhavens van *Mannheim*, *Mainz*, *Bieberich*, enz. geladen en *NIET* te *Emmerik* gelost.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

J. W. TER HAAR,
Agent te *Arnhem*.

Lees Hier!

J. S. KAMPS, Logementhouder, Groote Markt te *Arnhem*, heeft de Eer zijne Stadgenooten te berigten, dat, daartoe door zijne Begunstigers aangespoord, van heden af, bij hem gelegenheid is tot abonnement op DINERS, onverschillig op welk uur, of tot bezorging van PORTIëN aan Huis. — Ook is er gelegenheid tot het *Huren van Kamers* met Kost en bediening, belovende eene nette, prompte en civiele bediening.

*** Door *K. FUHRI*, te *'s Gravenhage*, is in alle Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

DE PROSPECTUS EN DE INTEEKENLIJST

VAN EEN WERK, GETITELD:

GüTZLAFF'S GESCHIEDENIS

VAN HET

CHINESCHE RIJK,

VAN DE

OUDSTE TIJDEN TOT OP DEN VREDE VAN NANKING.

Uitgegeven door K. F. NEUMANN, en vertaald

DOOR

K. N. MEPPEN,

Evangelisch-Luthersch Predikant te 's Gravenhage.

MET EEN VOORWOORD EN SLOT VAN DR. GüTZLAFF VOOR DEZE NEDERDUITSCHE UITGAVE.

Met eene Kaart van China en het Portret van den Auteur.

*** Door *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*, is verzonden:

HOOFDZAKEN
der Christelijke Waarheid,

geschetst in **XX VOORLEZINGEN**, gehouden in den Winter van 1849—1850 te *Nijmegen*, door Dr. *L. S. P. MEYBOOM.*

Dit Leesboek voor Beschaafde Christenen bevat beknoptelijk de zoogenaamde **GRONINGSCHE LEER**, en vindt uit dien hoofde bij denkende Lezers veel bijval.

368 Pag. in 8o. Velin Papier. Prijs *f*2.00.

*** Door *W. J. THIEME*, te *Zutphen*, is alom verzonden:

WET, houdende regeling van het Kiesregt en de benoeming van Afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer. *f* —,50.

Burgerlijke stand.

ARNHEM:

Van 26 juni tot en met 3 juli.

Ondertrouwd: A. Giebon, 26 j. en A. G. Frenk, 22 j. — L. Huts, 30 j. en C. I. Magendans, 26 j. — F. H. Jongen, 31 j. en I. Hermse, 43 j. — G. Onck, 39 j. en M. Craamer, 27 j. — J. Peek, 20 j. en J. Jansen, 24 j. — J. J. van der Kolk, 29 j. en J. Boegman, 30 j. — J. L. Stern, 29 j. en P. C. Stern, 26 j.

Gehuwd: C. van der Voort met J. C. Teunissen. — E. Bod met C. van Burik. — G. J. Louwereijssen met G. Wisseborn. — H. Ronge met W. J. Lohman. — D. de Willigen met A. Dibbink.

Bevallen: J. Hoffs, geb. van de Pavert, D. — H. Otterloo, geb. Aalders, D. — C. S. W. Bennik, geb. Puppinghuijsen, Z. — J. C. Leander, geb. van Kessel, D. — A. Swaaben, geb. Brinkhuis, Z. — D. Mos, geb. de Ruiter, D. — G. Kloppen, geb. Strube, Z. — M. J. Loos, geb. Dikema, D. — M. Verhaaf, geb. van Leuven, Z. — G. Lacot, geb. Esmeijer, Z. — H. Smits, geb. Mulder, 2 Z. — G. Evers, geb. Jacobsen, D. — J. V. van der Weij, geb. Prins, Z.

Overleden: M. Jung, 7 j. — W. E. F. Mol, 3 j. 1 m. — A. C. van Emmerik, 3 m. 14 d. — H. W. Reijnst, echtgenoot van P. J. de Neijs, 56 j. — Doodgeb. D. van F. C. Stevens en A. Lucassen.

TIEL:

Van 25 juni tot en met 2 juli.

Gehuwd: J. T. Hickendorff met W. C. Gladbeek. — H. Truggelaar met C. Wennekes.

Bevallen: J. W. van Uden, geb. van Meerten, Z.

Overleden: Geene.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 6 juli 2 El 4 Palm 5 Duim; gew. 6 D. gev. 0 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.